

2. melléklet

Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség

G y ő r

T. K. 1211/2006/1-III. szám

Pavics Lázár Úr részére
B u d a p e s t

A Legfőbb Ügyészséghez intézett, majd onnan a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészséghez továbbított, törvényességi kérelemnek minősített feljelentést tartalmazó beadványa tárgyában az alábbiakban értesítem.

A beadvány 2. pontjában foglaltak elbírálására a Legfőbb Ügyészség rendelkezik hatáskörrel, mivel az egyes létesítmények üvegházhatású gázkibocsátásának engedélyezéséről, nyomon követéséről és jelentéséről szóló 272/2004. (IX.29) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint az engedély kiadása az Országos Környezet-, Természetvédelmi- és Vízügyi Főfelügyelőség hatáskörébe tartozik.

Erre tekintettel a beadvány másolatát 2006. június 15. napján felterjesztettem a Legfőbb Ügyészség Közigazgatási Jogi Főosztályára. A 2. pontban foglaltak kivizsgálásának eredményéről a Legfőbb Ügyészségtől fog tájékoztatást kapni. Minderről 2006. június 15. napján T.K. 1211/2006/1-II. szám alatt tájékoztattam.

A beadvány többi pontjában foglaltakkal kapcsolatos ügyiratokat megvizsgáltam az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségen.

A vizsgált ügyiratokból az alábbiakat állapítottam meg:

A Mosonmagyaróvári Timföldgyár Rt., valamint jogelődje, a Magyaróvári és Műkorund és Timföldgyár 1934. év óta foglalkozott timföldgyártással. A timföldgyártás 2002. május 30. napjával befejeződött.

A timföldgyártás melléktermékeként nagy mennyiségű vörösiszap keletkezett, amely az 1982. év óta veszélyes hulladéknak minősül.

A vörösiszapot a gyár területén kazettákban helyezték el, a gyár melletti ipari területen összesen öt kazetta épült.

Az 1-3. jelű, 1982. előtt épült kazettákat a létesítésük idején érvényes előírások szerint építették. Az 1. jelű kazetta területén a timföldgyártás megkezdése előtt hadiüzem működött, amelyben – többek között – nitrocellulózt, nitroglicerint, salétromsavat, szuperfoszfátot és kénsavat állítottak elő.

A 4/a. jelű kazettát az 1982. évben építették, amelyet már tömörített agyag fenékszigeteléssel és kerámia drénező szivárgó rendszerrel látták el.

A 5/1. jelű kazetta az 1999-2000. években épült, a 102/1996. (VII. 12.) Korm. rendeletben előírt szigetelési és monitoring rendszernek megfelelően.

Az 1. jelű kazettát az 1960. évben, a 2. jelűt 1972. évben hagyták fel.

A 3. jelű kazetta 1972-1986. évig üzemelt, majd ideiglenesen 1998-2001. évek között újból üzembe helyezték.

A MOTIM Rt. területén, a gyárterületen és a vörösiszap kazetták környezetében összesen 42 db talajvízfigyelő kút felállítását rendelte el a környezetvédelmi hatóság. A talajvízfigyelő kutak monitoring rendszere segítségével 1995. év óta rendszeres, a hatósági előírásoknak megfelelő vízminőség vizsgálat van folyamatban 28 komponens vonatkozásában.

** * **

Az Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, mint elsőfokú környezetvédelmi hatóság először H-7297/1992. számú határozatával kötelezte a Mosonmagyaróvári Timföld és Műkorund Kft-t a talajvízszennyezés megszüntetésére és káros hatásainak elhárítására, tekintettel arra, hogy a figyelő kutak a talajvíz lokális lúgosodását mutatták.

A környezetvédelmi hatóság H-449-8/1993. számú határozatával a végleges kárelhárítás befejezésének határidejét az

- I. számú vörösiszap tározóra vonatkozóan 1995. július 1.,*
- II. számú vörösiszap tározóra vonatkozóan 1996. július 1. ,*
- III. számú vörösiszap tározóra vonatkozóan 1997. december 1.*

napjában jelölte meg.

A környezetvédelmi hatóság a kötelezett, majd jogutódja, a MOTIM Rt. kérelmére több alkalommal módosította a kárelhárítási munkák befejezésének határidejét.

A határidő-módosításokra elsősorban az az objektív körülmény adott okot, hogy a kazetták alatti talajvíz egységes rendszert alkot, ezért a valamennyi vörösiszap tározónál lévő környezetszennyezés megszüntetése az eredetinel hosszabb teljesítési időt vesz igénybe.

A MOTIM Rt. az 1-2-3/a. jelű kazetták kárelhárítási munkáit 2000. december 20. napjával befejezte.

A környezetvédelmi hatóság H-10. 176-6/2000-I számú határozatában a 3/b. tározó környezetszennyezés megszüntetésére vonatkozóan 2002. december 31. napjában állapított meg határidőt. A környezetvédelmi hatóság e határidőt H-10.166-3/2003-I számú határozatával 2004. december 31. napjáig meghosszabbította, figyelemmel arra, hogy időközben leállt a timföldgyártás és a leállás során keletkező returvíz kezelése és elhelyezése műszakilag megoldhatatlan volt.

A környezetvédelmi hatóság H-11.915-7/2005. számú határozatával, a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdésére figyelemmel a vörösiszap tározókon 1995-2004. években elvégzett munkálatok záródokumentációjának elkészítését írta elő.

A MOTIM Rt. a záródokumentáció elfogadása iránti kérelmet 2525/2006. szám alatt 2006. március 30. napján nyújtotta be.

A kérelemhez mellékelte záródokumentáció anyagából megállapíthatóan a MOTIM Rt. 1, 2, 3. jelű vörösiszap tárolóinak kárelhárítási munkái befejeződtek.

A talajvíz kémiai elemzésének 1995. és 2005. évi adatainak összehasonlításából egyértelmű csökkenés állapítható meg valamennyi szennyező komponens vonatkozásában.

Az 1996. évtől a MOTIM Rt. által elvégzett környezetvédelmi, illetőleg kárelhárítási munkák költsége összesen 2.231.133 e Forint volt, amelyből 1.076.672 e Forint a kárelhárítás és a felhagyott tárolók lezárásának a költsége.

A záródokumentáció elfogadásával kapcsolatos eljárás a vizsgálat idején folyamatban volt.

** * **

A környezetvédelmi hatóság H-16.928-6/2003. számú határozatával környezetvédelmi működési engedélyt adott a MOTIM Rt-nek a Mosonmagyaróvár 4783/12., 02/b., 08/29. és 4783/1. hrsz-ú ingatlanokon lévő 3/b. és 5/1. jelű vörösiszap tárolókon – mint veszélyes hulladék lerakókon – végzett veszélyes hulladék ártalmatlanítási tevékenységre azzal, hogy a 3/a. és a 3/b., valamint a 4/a medencéket 2004. december 31-ig le kell zárni, az 5/1. medencére vonatkozóan 2006. június 30. napjáig be kell nyújtani egy olyan dokumentációt, amely a 2002. decembere óta bekövetkezett változásokat, illetőleg állapotokat tükrözi.

A környezetvédelmi hatóság e határozatával a timföldgyártási technológia befejezése után, a bontási munkálatok során keletkező veszélyes anyagokat tartalmazó öntőmagok és formák lerakással történő ártalmatlanítására adott engedélyt.

A határozat megfelel az egységes környezethasználati engedélyhez kötött tevékenységről rendelkező 193/2001. (X.19.) Korm. rendeletben foglaltaknak, jogszabálysértést nem tartalmaz.

** * **

A vizsgálat során valamennyi, a MOTIM Rt. , valamint jogelődei működésével kapcsolatos eljárást és határozatot megvizsgáltam.

Megállapítottam, hogy a határozatok megalapozottak és megfelelnek a meghozataluk idején hatályos jogszabályi rendelkezéseknek.

A fentiekre figyelemmel ügyészi intézkedés megtételére nem volt szükség.

Győr, 2006. június 27.

*Dr. Schmidt Ágota
csoportvezető ügyész*